

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/12/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5623200439
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2023:5623200439.3

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti súdu o maloletú P. M., nar. X. XX. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu D. O. XXX, okres Liptovský Mikuláš, bytom ako matka, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: Y. M., rod. M., nar. XX. X. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu D. O. XXX, okres Liptovský Mikuláš a prechodnému pobytu X. XX/X, D. P. - X.; v súčasnosti bytom H. W. W., W.. Č.. XX, D. P. a P. M., nar. X. X. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu D. O. XXX, okres Liptovský Mikuláš, v konaní o zmene výkonu rodičovských práv a povinností a o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia odovzdaním maloletej P. M., nar. X. XX. XXXX otcovi z a m i e t a .

II. Súd z a č í n a konanie o nariadenie neodkladného opatrenia vo veci dočasného zverenia maloletej P. M., nar. X. XX. XXXX do osobnej starostlivosti otca a dočasnej úpravy styku matky s maloletou.

III. Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie:

1. Súd maloletú P. M., nar. X. XX. XXXX do právoplatného skončenia konania vo veci samej o zmene výkonu rodičovských práv a povinností, vedeného na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 9P/12/2023 dočasne z v e r u j e do osobnej starostlivosti otca.

2. Počas doby účinnosti nariadeného neodkladného opatrenia (výrok III. 1.) je matka oprávnená s t ý k a ť s a s maloletou P. M., nar. X. XX. XXXX každý párný týždeň od piatku od 12.15 hod. do pondelka (nepárneho kalendárneho týždňa) do 7.40 hod. Matka maloletú p r e v e z m e v (súdom vyššie určený) piatok po ukončení vyučovania v škole o 12. 15 hod., ktorú maloleté dieťa navštevuje; ak (súdom vyššie určený) pondelok nebude dňom školského vyučovania, tak matka maloletú p r e v e z m e v mieste bydliska otca o 12.15 hod. Matka maloletú po ukončení styku, pred začiatkom školského vyučovania v (súdom vyššie určený) pondelok o d o v z d á v škole do 7.40 hod; ak nebude (súdom vyššie určený) pondelok dňom školského vyučovania, matka o d o v z d á maloletú otcovi v mieste bydliska otca do 7.40 hod.

3. Rodičia maloletej s ú p o v i n n í ihneď sa navzájom i n f o r m o v a ť ak sa styk matky s maloletou (zahŕňajúci aj preberanie a odovzdávanie maloletej) nemôže z vážnych dôvodov na strane maloletej alebo niektorého z rodičov realizovať.

odôvodnenie:

1. Návrhom otca spísaným Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny doručeným Okresnému súdu Liptovský Mikuláš 15. 2. 2023 otec maloletej žiadal, aby súd vo veci samej zveril maloletú do jeho osobnej

starostlivosti s tým, že obaja rodičia majú právo maloletú zastupovať a spravovať jej majetok, upravil styk maloletej s matkou a zaviazal matku prispievať na výživné 50 EUR mesačne.

2. Súčasne s návrhom na začatie konania vo veci samej podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd nariadi maloletú odovzdať do starostlivosti otca. Návrh odôvodnil tým, že súd manželstvo rodičov maloletej rozviedol rozsudkom sp. zn. 9P/40/2021, ktorý nadobudol právoplatnosť 4. 11. 2021. Súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej bola maloletá P. na čas po rozvoze zverená do osobnej starostlivosti matke, otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej 100 eur mesačne a styk maloletej s otcom bol upravený každý párný týždeň od piatku od 12.15 hod. do nedele do 15.00 hod. Otec poukázal na svoje oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš z 20. 7. 2022 a 27. 1. 2023, ktoré obsahujú dôvody na rozhodnutie vo veci samej a nariadenie neodkladného opatrenia. Oba úradné záznamy zo dňa 27. 1. 2023 a 20. 7. 2022 priložil k návrhu.

3. Z obsahu úradného záznamu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš (číslo listu spisu 3, ďalej iba čl.) vyplýva, že dňa 20. 7. 2022 otec oznámil, že naposledy sa stretol s maloletou P. v rámci úpravy styku cez víkend od 17. 6. do 19. 6. 2022. Dcéru následne videl 15. 7. 2022, keď jej priviezol bicykel. Vtedy sa približne 15 minút rozprávali v aute. Dcéra mu oznámila, že nasledujúci víkend od 29. 7. do 31. 7. 2022 príde k nemu a chcela by zostať s ním aspoň prvý augustový týždeň. Požiadala ho, aby sa dohodol s matkou. S matkou maloletej P. má komplikovaný vzťah. Má vedomosť, že matka s maloletou v minulosti navštevovala psychologičku Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny (Mgr. O.). Otcovi bolo poskytnuté sociálne poradenstvo o možnostiach psychologickkej pomoci. Otec zobral na vedomie, že osloví matku a pokúsi sa dohodnúť o predĺžený styk od 29. 7. do 7. 8. 2022. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš sa s otcom dohodol, že začiatkom augusta ich bude informovať, ako prebehlo stretnutie s maloletou.

4. Otec maloletej sa 27. 1. 2023 ustanovil na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš (čl. 4). Uviedol, že približne pred dvomi mesiacmi mu dcéra oznámila, že nechce bývať pri mame, ale chce bývať s otcom. Dcéra mu povedala, že to s mamou „nedáva“ a mama „si na neho vymýšľa“. Na Silvestra sa mu dcéra zdôverila, že má na hlave hrču. On tú hrču videl a mala na nej chrastu. Dcéra mu povedala, že ju udrela mama. Chce, aby bola dcéra zverená do jeho starostlivosti. Bojí sa, že keď sa matka maloletej dozvie, že podniká takéto kroky, maloletá bude mať doma problémy. Bol s ňou u psychologičky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš pani X. tak, aby sa o tom nedozvedela matka. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš 27. 1. 2023 vykonal pohovor s maloletou, ktorá uviedla, že sa má dobre. Sama chcela ísť povedať sociálnej pracovníčke, že chce bývať pri ocinovi, lebo ju mama bije. Minule ju zhodila na zem a zbila ju po hlave. Pred Silvestrom ju mama zbila po hlave päšťou, až jej išla z hlavy krv. Keď spí, šúcha ju po hlave a potom ju zaškrabne. Nevie, či to robí naschvál, alebo to robí vtedy, keď ju nahnevá sestra D., alebo je nervózna z práce. Na starkých hovorí, že sú to zlí ľudia. O ocinovi hovorí nepekné slová, že spí s nejakým dievčaťom. Keď je pri ocinovi, telefonuje jej, že zavolá na ňu policajtov a má ísť domov. Keď bola s ocinom v pizzerii, telefonovala jej mama, že má ísť domov a že zavolá policajtov. Mama ju niekedy postíska, ale najviac na ňu kričí. Kričí na ňu aj pri domácich úlohách. Učí sa sama, mama ju ani nevyskúša. Každý druhý týždeň si mama vypije so sestrou víno a vtedy je úplne milučká. Keď je pri ocinovi, chodia na výlety, prídu k nemu starkí a všetci sa rozprávajú. Chodia sa sánkovať. Všetku zlosť si mama vybíja na nej. Keď ju bije, tak jej maloletá hovorí „prestaň“. Nechce, aby sa musela zúčastniť na súde, lebo sa jej všetky zlé spomienky vrátia. Chce bývať pri ocinovi, lebo s maminou doma to „nedáva“. Nepáči sa jej, že bije sestru N., ale tá dostane len výchovne, ju mama zbije riadne. N. chce zostať pri mamine, lebo jej otec zomrel, kvôli mamine. N. povedala, že to bolo preto, lebo mamina mu robila výčitky svedomia. Bije ju aj sestra F., keď si ide urobiť čaj, tak ju udrie po chrbte. V škole sa jej darí dobre, len zo slovenčiny bude mať trojku. Maloletá záznam prečítala a podpísala. Otec súhlasil so sprístupnením záznamu. Teda dieťa samé súhlasilo s vyšetrením u psychologičky Mgr. O. X. na referáte poradensko-psychologických služieb a iniciovalo oznámenie svojej situácie pracovníčke ÚPSVaR Liptovský Mikuláš 27. 1. 2023.

5. § 367 CMP (1) Neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. (3) O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

6. § 2 CMP (1) Na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. § 324 z. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej iba CSP (1) Pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. § 325 CSP (1) Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. (2) Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby a) poskytla aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje, b) zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde, c) nenakladala s určitými vecami alebo právami, d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala, e) nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia, f) nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojím konaním ohrozuje, g) písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená, h) sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

9. § 328 CSP (1) Ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. (2) O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326. (3) Uznesenie, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, je súd povinný písomne vyhotoviť a odoslať.

10. § 329 CSP (1) Súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. (2) Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. § 330 CSP (1) Súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. (2) Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

12. § 331 CSP (2) Uznesenie o neodkladnom opatrení súd odošle najneskôr do troch dní od jeho vyhotovenia.

13. § 332 CSP (1) Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

14. § 333 CSP Neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

15. § 334 CSP Súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

16. Čl. 5 Zákona o rodine, ďalej iba ZR Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

17. § 28 ZR (2) Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

18. § 30 ZR (3) Rodičia majú právo použiť pri výchove dieťaťa primerané výchovné prostriedky tak, aby nebolo ohrozené zdravie, dôstojnosť, duševný, telesný a citový vývin dieťaťa.

19. Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 25. 10. 2021 sp. zn. 9P/40/2021 bolo manželstvo rodičov maloletého dieťaťa rozvedené a súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej bola maloletá na čas po rozvode zverená do osobnej starostlivosti matke s tým, že obaja rodičia sú oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach. Otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej výživným po 100 EUR mesačne. Otec je oprávnený stykať sa s maloletou každý páry týždeň od piatku od 12.15 hod. do nedele do 15.00 hod.

20. V čase konania o rozvode bolo uznesením povereného príslušníka Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Liptovskom Mikuláši ČVS: ORP-425/LM-LM-LM-2021 zo dňa 23. 9. 2021 vznesené otcovi maloletého obvinenie za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona, ktorý mal spáchať tak, že dňa 23. 9. 2021 približne o 19.30 hod. v mieste trvalého bydliska D. O. Č.. XXX v rodinnom dome, v obývacej izbe po predchádzajúcej slovnej hádke, povedal svojej manželke Y. M., že ju zabije a odsedí si to v base, ona odišla do inej izby a zavolala políciu, lebo u nej vyhlásenie manžela vzbudilo obavu a strach o život a zdravie, keďže jej manžel má v legálnej držbe strelnú zbraň a jeho vyhrážky sa stupňujú. K tomuto skutku malo dôjsť v období medzi doručením predvolania matke maloletej vo veci rozvodu na návrh otca maloletej (13. 9. 2021) a prvým termínom pojednávania o rozvode manželstva (29. 9. 2021). Okresný súd Liptovský Mikuláš uznesením zo dňa 26. 9. 2021 sp. zn. 11Tp/27/2021 rozhodol, že P. M. neberie do väzby a ponecháva ho na slobode. Súd prijal písomný sľub obvineného, uložil mu dohľad probačného a mediáčného úradníka Okresného súdu Liptovský Mikuláš. Súd uložil obvinenému obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a zákaz návštev pohostinských zariadení, v ktorých sa podávajú alkoholické nápoje. Súd uložil obvinenému zákaz úmyselne sa priblížiť na vzdialenosť kratšiu ako päť metrov k poškodenej Y. M. s výnimkou účasti na pojednávaní vo veci rozvodu manželstva. Okresný súd Liptovský Mikuláš uznesením zo dňa 6. 7. 2022 sp. zn. 2T/119/2021 postúpil trestnú vec obvineného otca maloletej za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b/ Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť voči manželke Okresnému úradu Liptovský Mikuláš, pretože nejde o trestný čin.

21. Krajský súd v Žiline rozsudkom zo dňa 21. 8. 2008 č. k. 3To/40/2008-270 otca maloletej oslobodil spod obžaloby za trestný čin sexuálneho zneužívania podľa § 242 ods. 1, 2 Trestného zákona a rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 16. 1. 2008 sp. zn. 2T/101/2006 zrušil.

22. Otec dieťaťa nemá žiadny záznam v Registri trestov SR (čl. 13) a nie je voči nemu vedené žiadne trestné stíhanie (čl. 14).

23. Otec maloletej podal už v minulosti na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 28. 6. 2022 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré konanie sa viedlo pod sp. zn. 1P/97/2022. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia otec žiadal, aby bola maloletá zverená do jeho osobnej starostlivosti. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia otec uvádzal, že dcéra P. sa mu sťažovala, že matka jej nevenuje patričnú pozornosť, nekontroluje jej prípravu na vyučovanie, má zhoršený školský prospech a neospravedlnené štyri vyučovacie hodiny. Maloletá P. sa mu sťažovala, že matka ju bije, ťahá za vlasy, musí vykonávať všetky domáce práce a nemá sa kedy učiť. Niekedy ju matka napadne s nevlastnou sestrou F.. Pred rozvodom jej matka sľúbila odmenu 5 EUR, ak bude vypovedať, že sa bojí otca a jeho rodičov. Problémové spolužitie maloletej v domácnosti s matkou a nevlastnými sestrami potvrdila otcovi aj psychologička Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš Mgr. O.. Psychologičku si vyžiadala dcéra P.. K návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia otec pripojil ambulatnú správu Liptovskej nemocnice s poliklinikou MUDr. Ivana Stodolu Liptovský Mikuláš z ambulatnej pohotovostnej služby pre deti a dorast zo dňa 1. 1. 2022, z ktorej vyplýva, že maloletá mala na ľavom líci tri ružové škrabance. Maloletá pri lekárskom vyšetrení uviedla, že dostala facku od mamy a mama ju poškrabala nechtami po tvári, lebo „nespolupracovala“ pri česaní. Iné exkoriácie ani hematómy na tele nemala. V spise 1P/97/2022 na čl. 8 je fotodokumentácia zranenia maloletej. V rámci prešetrenia pomerov Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš vtedy vykonal pohovor s maloletou P. 1. 7. 2022. Počas

rozhovoru maloletá pôsobila roztržito, boli na nej viditeľné znaky stresu. Rozhovor začala samostatne informáciou, že otec jej naposledy udrel hlavu o stôl. Z rozhovoru nadobudli dojem, že situáciu s ňou už niekto riešil a pravdepodobne ovplyvňoval názor maloletej na situáciu. Na otázku, na konkrétny incident (s atramentom uvedený v návrhu otca), pôsobila zmäteným dojmom, uviedla, že sestra do nej len nakričala a odmietla fyzický atak na jej osobu. Uviedla, že pri incidente bola prítomná matka, ktorá ju len upozornila, že atrament nemôže vylievať. Matka im uviedla, že o incidente s atramentom nemá žiadnu vedomosť. Maloletá P. v rozhovore uviedla, že k otcovi chodievala rada na kone, ale teraz už nie, lebo jej búchal hlavu o stôl. Uviedla, že u otca je jej ubližované a otec jej vykrúcal ruky. Ona chce ostať u maminy, lebo jej tam je dobre. Sestry jej pomáhajú s úlohami a nie je jej tam ubližované. S maminou chodíeva na brigády, pomáha jej s upratovaním a bavia ju domáce práce. Cez prázdniny chce ísť s maminou do ZOO v Bojniciach. S otcom nemá žiadne plány. Údajne jej ocino povedal, že mamina je hrozná a ubližuje jej, čo maloletá poprela. Ocino si hľadá priateľku a P. viní za rozchod rodičov. Sestra A. bývala pri ocinovi, ale nevedel sa k nej správať, preto od neho odišla. Ona chce navždy ostať pri mamine. Ocino na nich vytiahol pištoľ a vyhrážal sa, že ich zabije. Zobrala ho polícia a oni sa báli, keď sa vrátil. Ocino sa venuje kravičkám a má veľa práce. Núti ju chodiť k starým rodičom, a aj oni do nej kričia a nútia ju jesť. Keď má problém, ona sa zdôverí mamine alebo babke z matkovej strany. Najlepšie jej je so sestrou F.. Ocino klame a ocinova priateľka im zobrala peniaze po starom otcovi. Videli to na kamere, ktorú nainštalovali, lebo im niekto kradol cesnak. Súčasťou spisu je aj správa od psychologičky referátu poradensko-psychologických služieb Mgr. O. O., ktorá uviedla, že maloletá P. má obidvoch rodičov veľmi rada a preberá zodpovednosť za konfliktné vzťahy a situácie medzi rodičmi. Komunikácia medzi rodičmi je problémovjšia. Maloletá sa s otcom pravidelne stretáva a teší sa na prázdniny, že si užije voľné dni s matkou, sestrami a otcom. Okresný súd Liptovský Mikuláš uznesením zo dňa 6. 7. 2022 sp. zn. 1P/97/2022 návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

24. Súd zisťoval názor maloletého dieťaťa. Prvý výsluch 20. 2. 2023 (v pondelok) sa nepodarilo realizovať, keďže maloletá neprišla do školy. Maloletá neskôr (22. 2. 2022) súdu uviedla, že mala žalúdočné problémy po nedeľnej rodinnej oslave (so sestrou N. zjedla veľa z torty a koláčov). Výsluch dieťaťa sa podarilo vykonať 22. 2. 2022 medzi 8.00 hod. a 9.00 hod. v Základnej škole s materskou školou, E., D. P. Hneď na úvod pri predstavovaní a vysvetľovaní, dôvodu prítomnosti sudkyne a pracovníčky ÚPSVaR maloletá uviedla, že sa bála, lebo mama ju včera zbila. Následne pri výsluchu spresňovala, že mama ju a sestru N. predvčerom zbila, lebo prišli neskôr z LIDLa (zarozprávali sa s kamarátom). N. mama ťahala po koberci a jej (P.) tresla hlavu o stenu a stlačila jej ruku. Bolelo ju to, ale sama vyhodnotila, že nič na udretom a stlačenom mieste (hlave a ruke) nemá. Na všeobecnú otázku, ako by jej sudkyňa mohla pomôcť resp. aké má želanie, maloletá uviedla, že chce bývať pri ocinovi. Priaznivo hodnotila starkých zo strany otca, zvieratká (mačičky), klud, že sa nestresuje, ocino na ňu nekričí, má tam svoju izbičku. Mama ju stresuje, lebo o otcovi hovorí aký je zlý. Ona má z toho stres a paniku, nechce to počúvať, ale mama jej hovorí, že by to mala počúvať. Na otázku, či by jej nebolo smutno za sestrami, po vyslovení, že by chcela byť u otca, povedala, že k mamine a za sestrami bude chodiť cez párne víkendy ako teraz za otcom. Mama jej vie pokaziť deň, keď na ňu kričí. Mama ju vydiera tak, že povie ocinovi všetky klamstvá, ktoré o ňom (P.) povedala. Mama ju viní za rozvod. Mama jej hovorí, že to jej ona (P.) kázala volať policajtov, ale ona (P.) sa mamy pýtala prečo volá policajtov. Otec sa vrátil z pizzerie v klude, mama do neho rýpala a on si robil praženicu. P. sa počas výsluchu spontánne opakovane vracala k udalostiam, ktoré viedli k trestnému stíhaniu otca v čase, keď žili v O. (23. 9. 2021). P. popísala udalosť z obdobia pred Vianocami v roku 2022, keď boli u babky (z matkovej strany). Ona (P.) so sestrou N. na dvore stávali snehuliaka a mamu ju (P.) hodila na kameň. Doma si všimla, že má na čiapke krv a modrinu - hrču na hlave. Dôvod správania matky uviesť nevedela. Popisovala inú situáciu, keď sa s ňou mama učila, mama si skrížila ruky a udrela ju po hlave. Udalosť datovala na predminulý týždeň vo štvrtok, keď mala ísť k ocinovi. O týchto udalostiach povedal ocinovi. Maloletá popisovala, že mama z jej mobilu písala otcovi správy, ktoré P. označila za „hlúposti“ (o tom s kým otec spí). P. otca hodnotí pozitívne, že na ňu nekričí, rád sa ňou učí, nebije ju. O mame na priamu otázku, čo je na nej dobré uviedla, že má pozitívnu energiu a zlú energiu, keď kričí. Popísala, že mama medituje s kameňmi a vtedy vyzerá, že spí. Ona má z toho obavu. Uviedla, že keď si mama krája paradajky, ona (P.) vie, že bude zle. Vysvetliť to nevedela, či nechcela, iba odpovedala, že mama potom paradajky zje. Uvádza, že po mamu prišla (v minulosti) psychiatria, ale ona to nevidela. Maloletá opakovane až naliehavo žiadala, aby mohla bývať s otcom. Matku a sestry by navštevovala cez víkend (v rovnakom režime ako v súčasnosti navštevuje otca). Maloletá matku úplne neodmietala, len trvala na tom, aby mohla bývať pri otcovi. Maloletá už v minulosti poukazovala na správanie matky voči nej, ktoré vykazovalo prvky násillia (napr. škrabanie).

25. Súd registruje vo vyjadreniach maloletej konflikt lojality, ktorý sa prejavuje ako snaha vyhovieť rodičovi s ktorým práve je. V prítomnosti otca resp. sprevádzaná otcom uvádzala skutočnosti v neprospech matky (napr. 27. 1. 2023 čl. 4; 1. 1. 2022 čl. 14 spisu sp. zn. 1P/97/2022) a v prítomnosti matky resp. sprevádzaná matkou, či v rodinnom prostredí matky uvádzala skutočnosti v neprospech otca (čl. 28 spisu sp. zn. 1P/97/2022, dňa 1. 7. 2022, napr. že jej otec udrel hlavu o stôl, vykrúcal jej ruky, vytiahol pištoľ, vyhrožoval sa zabitím). Preto súd považoval za najvhodnejšie zistiť názor dieťaťa v neutrálnom a bezpečnom prostredí, za ktoré je možné považovať školu (22. 2. 2023). O výsluchu vopred nevedel ani jeden z rodičov a ani maloletá. Napriek tomu, že prevažujúci výchovný vplyv na dieťa má matka a výchovné prostredie matky (príbuzní zo strany matky), keďže dieťa je zverené do osobnej starostlivosti matky, maloletá sa pred sudkyňou vyjadrovala viac pozitívne o otcovi ako o matke a viackrát deklarovala želanie bývať s otcom. Dieťa aktuálne preferuje otca pred matkou. Rodičia majú právo používať pri výchove dieťaťa primerané výchovné prostriedky tak, aby nebolo ohrozené zdravie, dôstojnosť, duševný, telesný a citový vývin dieťaťa (§ 30 ods. 3 ZR). Voľba výchovných prostriedkov je na rodičovi, ale musia spĺňať kritérium primeranosti (inak vhodnej miery, náležitosti, vhodnosti) zo strany rodiča a dieťaťa, voči ktorému výchovný prostriedok smeruje. Každý jedinec má individuálnu mieru citlivosti na vonkajšie podmiety. Preto ak sa výchovný prostriedok aplikuje a nie je prispôsobený individuálnym pomerom dieťaťa (napr. vek, choroba, temperament, aktuálne duševné rozpoloženie), hrozí excés z toho, čo možno považovať za primerané. Z hľadiska súdu nesmie výchovný prostriedok spôsobiť závažnejšiu ujmu, ako to, čomu má zabrániť, či čo ním chce rodič dosiahnuť. Inak nie je výchovné prostredie, kde je dieťa vystavené pre neho neadekvátnym výchovným prostriedkom bezpečným prostredím. Z kompletného spisového materiálu vyplýva, že nejde o prvú sťažnosť dieťaťa na správanie matky vzbudzujúce v ňom strach a bolesť. Rozsiahlejšie dokazovanie bude vykonané vo veci samej (konanie o zmene výkonu rodičovských práv a povinností), aby súd preskúmal rodičovské schopnosti obidvoch rodičov.

26. Otec navrhoval, aby súd nariadil matke neodkladným opatrením „odovzdať“ dieťa do jeho starostlivosti, čo by zodpovedalo rozhodovaniu podľa 367 ods. 1 CMP. Keďže súd rozhodol o nariadení neodkladného opatrenia iným výrokom ako navrhol otec (dočasne zveril maloletú do starostlivosti otca - výrok III. 1. a dočasne upravil styk matky s maloletou - výrok III. 2., 3), zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia odovzdaním maloletej do starostlivosti otca (výrok I.) a začal konanie o nariadení neodkladného opatrenia (výrok II.) podľa § 23 ods. 2, § 360 ods. 1, § 111 CMP. Obdobne súd postupoval v inej veci na základe právneho názoru odvolacieho súdu (uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 5CoP/3/2019-100 zo dňa 6. 2. 2019). Podľa 367 ods. 1 CMP môže súd neodkladným opatrením nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. Povinnosť odovzdať dieťa do starostlivosti niekoho iného je možné uložiť len tomu, kto má maloleté dieťa pri sebe. Tak ako má pri sebe matka maloletú v určenom čase na základe právoplatného vykonateľného rozhodnutia, tak má maloletú pri sebe v určenom čase aj otec pri realizácii práva styku s maloletou na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu. Dieťa pravidelne prechádza fyzicky z dispozičnej sféry matky do dispozičnej sféry otca a späť. Úprava styku sa realizuje podľa právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu. Preto v tejto veci nie sú splnené zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia podľa 367 ods. 1 CMP. Súd podľa § 328 ods. 1 CSP návrh otca na zamietol.

27. Súd mal vykonaným dokazovaním osvedčené, že v danej veci je, napriek zamietnutiu návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia nevyhnutne potrebné, aby boli neodkladne upravené pomery účastníkov. Civilný mimosporový poriadok (lex specialis) v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach (taxatívny výpočet). Iné neodkladné opatrenia možno nariadiť podľa § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 325 CSP. Súd pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia (dočasné zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti otca a dočasná úprava styku matky s dieťaťom) aplikoval Civilný sporový poriadok (lex generalis). V § 325 ods. 2 CSP sú demonštratívne uvedené príklady neodkladných opatrení, ktoré môže súd nariadiť.

28. Účelom neodkladného opatrenia je v prvom rade ochrana maloletého dieťaťa. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie). Pri rozhodovaní súd prihliada na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho zdravie, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia. Súd nemohol nezohľadniť jednoznačný názor dieťaťa prednesený súdu, hoci jeho vyslovením je dieťa vystavené konfliktu lojality a následne možnému pocitu viny (voči matke). Pre dieťa nie je komfortné, ak má „rozhodovať“ medzi rodičmi (aj keď sa

na to priamo súd nepýta) a reálne rozhoduje súd. Dieťa si uvedomuje situáciu v akej sa nachádza a má svoju predstavu, o čo v konaní ide. Vyslovenie názoru vyžaduje veľké duševné úsilie dieťaťa. Súd v tomto štádiu konania považuje rešpektovanie názoru dieťaťa za jeho aktuálne najlepšie záujem. Po materiálnej stránke majú obaja rodičia vytvorené podmienky na osobnú starostlivosť o dieťa. Prostredie u otca je dieťaťu dôverne známe, lebo v rámci úpravy styku trávi čas s otcom v jeho bydlisku, kde maloletá žila s matkou a sestrami do rozvodu rodičov. Rozsudok v časti o výkone rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode rodičia vykonávajú (odsek 4 odôvodnenia uznesenia). Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš vo svojom písomnom stanovisku z 22. 2. 2022 (po výsluchu maloletej) odporučil, aby súd rešpektoval pranie dieťaťa, ktoré chce byť s otcom. Maloletá sa bezpečnejšie cíti vo výchovnom prostredí otca. Dieťa správanie matky (napr. krik, fyzické tresty, negatívne hodnotenia otca pred dieťaťom, obviňovanie z rozvodu rodičov) citovo zraňuje. Súd neodkladným opatrením dočasne maloletú zveril do osobnej starostlivosti otca a súčasne dočasne upravil styk matky s maloletou, v rozsahu približne doterajšej úpravy styku otca s maloletou, s tým rozdielom, že k odovzdávaniu dieťaťa po víkendoch strávenom s matkou dochádza odovzdaním dieťaťa do školy pred začiatkom školského vyučovania. Rodičia preto musia dbať, aby malo dieťa pripravené školské pomôcky a prípravu na vyučovanie aj na pondelok po víkendoch u matky.

29. O návrhu na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu sa bude rozhodovať vo veci samej. Súd vykoná dokazovanie vo veci samej a následne po vyhodnotení všetkých dôkazov rozhodne. Pre dokazovanie súd považuje za prínosné, ak dieťa stráví dlhší čas v starostlivosti otca, ako len cez víkendy. Dieťa môže získať reálnejšiu predstavu o výchove otca, ak budú spolu riešiť nielen voľný čas, ale aj každodenné povinnosti (každodenná príprava na vyučovanie, návštevy lekára, a pod.).

30. Po dobu účinnosti neodkladného opatrenia v časti osobnej starostlivosti a úpravy styku má nariadené neodkladné opatrenie prednosť pred rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 25. 10. 2021 sp. zn. 9P/40/2021.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu (výroky I., III.), možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v štyroch vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak (§ 332 ods. 1 CSP).

Proti výroku uznesenia II. odvolanie nie je prípustné (§ 355ods. 2, § 357 CSP).